
Systemová podpora při zapojování vícejazyčných dětí do výuky

Michala Hamplová
Odborná pracovnice pro ZŠ

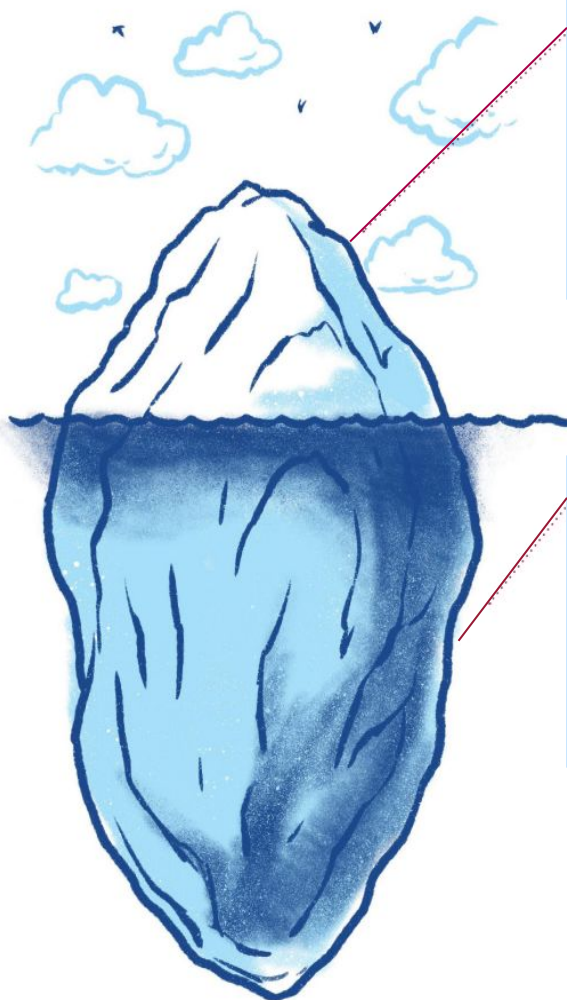
NADACE S
České spořitelny

Nadace České spořitelny podporuje projekt organizace
META – Podpora vzdělávání nově příchozích
vícejazyčných dětí a žáků.

...META*✓

Jak dlouho se děti učí češtinu?

Komunikační jazyk

- Běžné komunikační situace.
- Osvojení trvá **2–3 roky**.

Komunikační jazyk -> vyučující ČDJ (češtiny jako druhého jazyka)

Akademický (odborný) jazyk

- Odborná slovní zásoba, abstraktní jazyk, trpný rod, složitá souvětí apod.
- Osvojení trvá **5–10 let**.

Akademický jazyk -> vyučující každého předmětu ve škole

Plány podpory

	Plán pedagogické podpory (PLPP)	Individuální vzdělávací plán (IVP)
Pro koho je vhodný?	Ideální pro děti s dobrou komunikační úrovní češtiny – rozvoj akademického jazyka. V praxi využitelný pro všechny děti s nedostatečnou znalostí češtiny. 1. stupeň PO	Pro děti s nulovou nebo nedostatečnou znalostí češtiny. 2. nebo 3. stupeň PO (doporučení PPP)
Jaký je jeho obsah?	• Postupy, jak s dítětem pracujeme, jaké metody a pomůcky využíváme.• Jazykové cíle, kterých by dítě mělo dosáhnout v jednotlivých předmětech, včetně podpory, jakou k tomu bude potřebovat.• Jasná kritéria, jak dítě hodnotíme.	• Priority vzdělávání, jako je rozvoj jazyka, metody výuky, úpravy obsahu vzdělávání, způsob zadávání a hodnocení výuky.• Pro každý jednotlivý předmět si stanovíme realistické cíle vzdělávání s ohledem na jazykovou úroveň dítěte.

Postup při tvorbě plánu podpory

- 1) **Zodpovědná osoba za koordinaci plánu podpory** (třídní učitel, výchovný poradce, speciální pedagog, koordinátor inkluze, učitel ČDJ) → vzájemná spolupráce a domluva.
- 2) Pedagogická a **jazyková diagnostika**.
- 3) Podklad: **tematický plán výuky** – vybereme vhodný vzdělávací obsah a vzdělávací cíle, kterých je dítě schopno dosáhnout.
- 4) Stanovíme si **minimum, které dítě bude muset v jednotlivých tématech umět**.
- 5) Zapojení **všech pedagogů**, kteří dítě učí -> **sami promyslí metody, úpravy obsahu a cílů vzdělávání, včetně pomůcek a způsobu hodnocení**.

Plán podpory vzniká jako kombinace:

- výsledků pedagogické a jazykové diagnostiky,
- zohlednění, v jaké je žák třídě a co se bude učit do konce roku,
- přístupu těch, kteří s ním budou pracovat.

□ *Tip:* **Stanovovat si cíle na 1 měsíc**, maximálně 2 měsíce dopředu – ne na celý rok.

Důležitá je spolupráce každého vyučujícího s učitelem ČDJ.

□ Učitel ČDJ = největší přehled o pokrocích dítěte v češtině, ví, jak ho zapojit do výuky.

□ *Tip:* **Sdílený dokument pro záznam pokroků dítěte** – vede učitel ČDJ, ostatní nahlíží.

Tematický plán, ŠVP, RVP ZV

Dokument	Je závazný?
Tematický plán	Ne – poskytuje prostor pro individuální úpravu a zacílení
Školní vzdělávací program (ŠVP)	Ano – škola si jej však může upravit
RVP ZV	Ano – očekávané výstupy jsou pro žáky závazné

§ 5 školského zákona: **ŠVP musí být v souladu s RVP ZV.** Obsah vzdělávání může být v ŠVP uspořádán do předmětů nebo jiných ucelených částí učiva (např. modulů). ŠVP stanoví zejména konkrétní cíle vzdělávání, délku, formy, obsah a časový plán vzdělávání včetně podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

- **ŠVP nemusí být ambicióznější než RVP ZV, pouze konkretizuje způsob a metodiku vzdělávání tak, aby směřovalo ke splnění očekávaných výstupů RVP ZV.**

Tip z praxe

Očekávané výstupy v RVP ZV vs. vzdělávací cíle v ŠVP Vaší školy

Jsou tyto cíle ambicióznější, náročnější, více svazující nebo širší?
-> úprava ŠVP = prostor pro snížení nároků pro děti s individuálními potřebami

JAK?

- ☐ ŠVP -> kapitola popisující podporu dětí s nedostatečnou znalostí češtiny;
- ☐ možné uvést, že **očekávané výstupy u těchto dětí vycházejí ze základních očekávaných výstupů v RVP ZV pro jednotlivá období;**
- ☐ možné začlenit do kapitoly o vzdělávání dětí se SVP.

Děkuji za pozornost!

Kontakt a metodická podpora:

Michala Hamplová
hamplova@meta-ops.cz
tel.: 773 304 514